

VALTIONAVUSTUSTA USKONNOLLISILLE YHDYSKUNNILLE (20.12.2007)

Osa uskonnollisista yhdyskunnista on jo pitkään mankunut valtion budjettitukea itselleen. Julkisuudessa näkyvin hankkeen puuhamies on ollut entinen kristillinen kansanedustaja, vapaakirkkolainen Esko Almgren.

Kuluneena syksynä kaksi kansanedustajien ryhmää on touhunnut asiassa. Kristillisdemokraattien Sari Palm, Leena Rauhala, Päivi Räsänen, Toimi Kankaanniemi, Bjarne Kallis ja Kari Kärkkäinen talousarvioaloitteessa (TAA 637/207 vp) mm. sanotaan, että ”Suomen vapaa-ajattelijat” saisi tukea valtion budjetin kautta noin 21 euroa jäsentä kohden. Vapaa-ajattelijain liiton vuoden 2007 valtionavut olivat $25.000+7.000=32.000$ euroa, ja jäsenyhdistysten maksavien jäsenten yhteenlaskettu määrä (2006) 1 397, joten valtionavustusta tuli näiden lukujen mukaan 22,91 euroa/maksava jäsen.

Kristilliset esittivät määrärahan suuruudeksi 500.000 euroa. Usein kristittyjä moititaan, koska ahneus, pelko ja viha ovat kristilliset perusarvot. Nyt eduskunnasta löytyi neljä kansanedustajaa, jotka ehdottivat tätäkin suurempaa valtionapua ja joista silti otaksutaan, etteivät he kaikki olisi kristittyjä. Määrä oli 700.000 euroa ja ehdottajat olivat Vasemmistoliiton edustajat Minna Sirnö, Paavo Arhinmäki, Merja Kyllönen sekä sosialidemokraatti Ilkka Kantola.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä (VaVM 25/2007 vp) sanotaan: ”Rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat eivät nykyisin saa toimintaansa valtionavustusta.” Tämä on totta vain siltä osin, ettei niille ole myönnetty säännöllistä yleisavustusta valtion budjetin kautta. Kaikenlaisia muita valtionavustuksia uskonnolliset yhdyskunnat ovat voineet hakea ja saada samoin perustein kuin muunkin yhteisömuodon omaavat hakijat.

Olisikin parempi, että valtionavustukset suunnattaisiin hakijoiden toiminnallisiin ja yleishyödyllisiin hankkeisiin (jos tällaisia on), ei perusbyrokratian ylläpitoon, aseiden hankkimiseen tms.

Valiokunnan mietinnössä ehdotettiin avustuksen määräksi 200.000 euroa. Lisäksi katsottiin, ettei alle 200 jäsenen yhdyskunnille tule myöntää lainkaan avustusta.

Rekisteröityjä uskonnollisia yhdyskuntia oli 31.12.2006 56, joista 22:n jäsenmäärä oli vähintään 200. Näiden yhteenlaskettu jäsenmäärä oli 62 025. Näiden lukujen valossa laskennallinen avustus olisi 3,22 euroa/jäsen. Kuluvan vuoden aikana jäsenmäärät ovat kuitenkin voineet muuttua. Avustusta myönnettäisiin hakemuksesta. Tulevan hakuprosessin laatu voi myös vaikuttaa siihen hakevatko kaikki yhdyskunnat avustusta.

Suurin yhdyskunta on *Jehovat todistajat* (18 186 jäsentä). Veikko Leinonen Jehovan todistajista kertoo, että Jehovan todistajat eivät olleet pyytämässä valtionavustuksia. Hänen mielestään uskontojen tulisi pärjätä omillaan. Mikäli valtio koettaisi avustuksilla jollakin tavalla vaikuttaa Jehovan todistajien toiminnan laatuun tai suuntautumiseen, avustus jää hakematta. Toisaalta Leinonen ei alkuvuodesta myöskään torjunut avustuksen hakemista, koska määrärahaa ei vielä ollut hyväksytty eikä hakemuspapereita nähty. Avustuskelpoisten yhdyskuntien jäsenmäärästä Jehovan todistajia on siis 29,3 prosenttia.

Avustuskelpoisten yhdyskuntien joukossa on muitakin kuin kristillisiä yhdyskuntia. Tällaisia ovat Helsingin juutalainen seurakunta (1 069 jäsentä) ja Suomen Bahai Yhdyskunta (532). Suurimman ei-kristillisen blokin muodostavat kuusi islamilaista yhdyskuntaa: Helsingin Islam Keskus (1 251), Tampereen Islamin Yhdyskunta (687), Suomen Islamilainen Yhdyskunta (639), Suomen Islam-seurakunta (581), The Islamic Rahma Center in Finland (516) ja Helsingin Islam Seurakunta (269). Muslimit ovat ryhmä, joka ehkä äänekkäimmin on vaatinut itselleen 1990-luvun alkupuolelta alkaen veronmaksajien tukiaisia hautausmaihin- ja hauta-alueisiinsa, toimitiloihinsa ja milloin mihinkin tarkoitukseen.

On aika merkillinen seikka, ettei uskonnonvapaus sinänsä riitä, vaan uskovaiset näkevät, että julkisen vallan eli kaikkien veronmaksajien pitäisi kustantaa uskonnonharjoitus.

Muslimit ovat vuosikausia olleet hyvin haluttomia järjestäytymään uskonnollisiin yhdyskuntiin. Vanhan Uskonnonvapauslain (267/1922) aikana muslimit käyttivät yhdyskuntia myös väärin. He (vähintään 20 henkilöä) perustivat yhdyskunnan, tekivät asiasta ilmoituksen viranomaiselle ja ”selittivät liittyvänsä yhdyskuntaan” kuten em. lain 13 §:n toinen momentti vaati. Mutta eivät he liittyneetkään. Viranomaisten kontrolli petti tässäkin asiassa. Näin syntyi uusia parin, kolmen hengen yhdyskuntia. Nokkamiehet pystyivät sitten käyttämään yhdyskuntaa hyväkseen hankkiakseen sille etuja, esiintyäkseen sen nimissä propagandatarkoituksessa jnpp.

On odotettavissa, että islamilaisten yhdyskuntien jäsenmäärä alkaa kasvaa nopeasti, kun imamiinit kertomaan kannattajilleen, että valtion avustukset kasvavat automaattisesti yhdyskunnan jäsenmäärän kasvaessa. Myös suomalaiset viranomaiset ovat nähneet ongelmana sen, että muslimit ovat heikosti järjestäytyneitä, sillä edut kanavoidaan järjestäytyneiden yhdyskuntien, yhdistysten jne. kautta.

Eduskunta hyväksyi määrärahan 20.12.2007. Vapaa-ajattelijain liitto, joka selittää olevansa ”uskonnottomien ihmisten etujärjestö”, ei tehnyt mitään määrärahaesityksen hylkäämiseksi.

Kimmo Sundström